

Kako ne plagirati – *citiranje u praksi*

Zašto citiramo?

- ▶ Osnovni način komuniciranja u akademskoj zajednici je kroz razmjenu ideja i dokaza kroz publikacije
- ▶ Pravila zahtijevaju da se odredite prema već postojećem znanju
- ▶ Citiranjem postizemo balans između dva cilja ključna zahtjeva prilikom pisanja pregleda literature:
 - 1) ***originalnog doprinosa naučnom polju***
 - 2) ***poznavanja relevantne literature***
- Previše vs. premalo citata

Tehnička pravila citiranja

- ▶ Citati se stavljaju između znakova navoda

“Na osnovu postojeće literature, Crna Gora se može klasifikovati kao višepartijski sistem sa dominantnom partijom.” (Popović, 2008)

- ▶ Ukoliko se u citatu nešto posebno ističe (*kurzivom* ili **boldovanim** tekstom) od strane onog koji citira to se mora napomenuti u zagradi

“Na osnovu postojeće literature, Crna Gora se može klasifikovati kao **dominantnom** (bold N.B.) partijom.” (Popović, 2008) višepartijski sistem sa

- ▶ Izostavljanje dijela citata se takođe mora naglasiti - (...)

“(…) Na osnovu postojeće literature, Crna Gora se može klasifikovati kao višepartijski sistem sa dominantnom partijom.” (Popović, 2008)

Načini citiranja

- ▶ Stil citiranja najčešće određen pravilima na pojedinačnom fakultetu/univerzitetu
- ▶ Razlikuje se od profesora do profesora
- ▶ **Način 1:** Citiranje u tekstu (**Harvardski sistem**)
- ▶ **Način 2:** Citiranje u fusnoti (**Oksfordski sistem**)
- ▶ Harvardski stil je apsolutno **dominantan** način citiranja u politikološkoj zajednici

Harvardski sistem

- ▶ Danas najrasprostranjeniji, iako novijeg doba
- ▶ Uput na literaturu se smješta u glavni tekst (prezime autora, godina objave i tačna stranica)

“Postulirajući *ethos* kao temelj političkog, Šluk (1977:89)...”

- ▶ Ukoliko se prezime autora ne pominje u tekstu onda - (Šluk, 1997:89)
- ▶ Ostali detalji publikacije – tačan naziv rada, izdavač, ime autora – je zabilježeno u listi referenci na kraju rada

Oksfordski sistem

- ▶ Stariji sistem, znatno manje korišćen u političkim naukama
- ▶ Referenca se smješta u fusnotu, a uput se obilježava brojem fusnote
- ▶ Pozivanje na već pomenuto djelo se obilježava skraćenicama *ibid.* ili *ibidem.*
- ▶ Obavezno je navođenje svih potrebnih detalja u samoj fusnoti

¹ Uputstva za ispravno navođenje bibliografske reference možete pronaći u dijelu o bibliografiji.

² Primjer oksfordskog načina citiranja.

³ Za značenja skraćenicama koje se koriste u uputima na literaturu vidi ovaj rad, poglavlje 8.

⁴ Karl-Folkman Šluk, *Politička filozofija*, Zagreb, „Naprijed“, 1977, str. 27 – 30.

⁵ Šluk, *n.d.*, str. 98 – 103.

Kako (ne)citirati

- ▶ O čemu treba misliti prilikom navođenja tuđeg akademskog rada:
 - ❑ Da li da citirate autorove riječi? **(Direktni citat)**
 - ❑ Ako odlučite da ne citirate, kako da parafrazirate i sumirate autorove riječi? **(Indirektni citat)**
 - ❑ Da li da koristite autorovo ime u tekstu?

Direktno citiranje

- ▶ Kada odlučimo da direktno citiramo, umjesto da parafraziramo, to najčešće radimo jer je originalni jezik živovpisan, provokativan, neobičan – parafraziranje bi moguće izgubilo dio smisla

“Veliki virtuoz diplomatije, Oto fon Bizmark, svojevremeno je rekao: ‘Državnik ne može ništa ostvariti samostalno. Mora biti strpljiv i čekati sve dok ne čuje kako sam Bog korača kroz tokove istorije, i onda se prosto predati i vjerno pratiti’ (Taylor, 1995:115; u Hyde-Price, 2006).

- ▶ Bizmarkove riječi su, u ovom slučaju, previše poetične za parafrazu, pa se autor odlučio za direktni citat.
- ▶ Suštinski istu misao je na nešto drugačiji način izrazio i Henri Kisindžer:

“Pravi test za svakog državnika je njegova sposobnost da prepozna pravi odnos između sila istorije i prepozna kako ta spoznaja služi njegovom interesu.” (Kisindžer, 1957:325)

Parafraziranje/sumiranje

- ▶ Kada je navedeni rad relevantan za vaše istraživanje, ali želite da ga prezentujete u drugom svijetlu ili "skratite" originalnu misao
- ▶ Ne mislite da konkretan način na koji je nešto rečeno donosi dodatnu vrijednost vašem radu, osim osnovne ideje
- ▶ **Parafraza:** korišćenje konkretne autorove *rečenice* ili *paragrafa*, ali bez upotrebe autorovih originalnih riječi.
- ▶ Sugestije za parafraziranje:
 - 1) **Izolovati ključni smisao ideja u tekstu;**
 - 2) **Promijeniti strukturu rečenice;**
 - 3) **Koristiti sinonime ili riječi koje su blisko povezane i odgovarajuće**
- ▶ Sumiranje koristimo kada želimo uključiti autorove ideje koje se prostiru kroz više strana, ili cijelo djelo – konkretne stranice postaju manje važne.

Citiranje vs. Parafraziranje

- ▶ U društvenim naukama dominiraju parafraze (svega 8-12% navoda su direktni citati)
- ▶ Direktno citiranje pogodno za radove koji se baziraju na govorima, primarnim izvorima, vremenski osjetljivom rječniku, itd.
- ▶ Poželjno je dati jasno do znanja zašto je određeni rad citiran
- ▶ Parafraziranje stavlja manje opterećenja na tekst
- ▶ U slučaju direktnog citiranja veće količine teksta poželjno je citat izdvojiti u zasebni paragraf odvojen od ostatka teksta
- ▶ Jednako važno za oba načina: **preciznost i tačnost!**

Plagiranje

- ▶ *Plagiranje se dešava kada su nečije riječi reprodukovane na način da ideje i argumenti originalnog autora, u očima onoga ko čita, bivaju pripisana onome ko citira*
- ▶ **Uzroci:** nedostatak referenci, nepravilno citiranje, loše vođenje bilješki, loše parafraziranje
- ▶ Može imati ozbiljne posljedice po studentski i akademski status
- ▶ *Nenamjerno plagiranje je i dalje plagiranje*
- ▶ Parafraziranje može biti plagiranje

Lista referenci

- ▶ Obavezan dio akademskog rada!
- ▶ Ne smiju se navoditi radovi koji nijesu korišćenji
- ▶ U slučaju citiranja već postojećeg citata, nužno je navesti oba autora u listi referenci
- ▶ U slučaju korišćenja internet stranica, nužno je navesti tačno vrijeme posljednje posjete
- ▶ Lista referenci mora biti potpuna:
 - prezime autora,
 - ime autora,
 - *naslov* (piše se kurzivom),
 - broj izdanja (ako ih ima veći broj),
 - mjesto izdanja,
 - ime izdavača,
 - godina izdanja,
 - broj toma,
 - broj stranice/a.

Primjer liste referenci

Bibliography

- Amundsen, Inge. "In Search of a Counter-Force: State, Power and Civil Society in the Struggle for Democracy in Africa." PhD diss., University of Tromsø, 1997.
- Beach, Derek, and Rasmus B. Pedersen. *Process Tracing Methods*. Book manuscript accepted at the University of Michigan Press, 2011.
- Bieber, Florian. "Montenegrin Politics since the Disintegration of Yugoslavia." In *Montenegro in Transition: Problems of Identity and Statehood*, edited by Florian Bieber, 11–42. Baden-Baden: Nomos Publishers, 2003.
- Bozoki, Andras, and John T. Ishiyama, eds. *The Communist Successor Parties of Central and Eastern Europe*. Armonk, NY: M. E. Sharpe, 2002.
- Čular, Goran. "Political Development in Croatia 1990–2000: Fast Transition – Postponed Consolidation." *Politička misao* 37, no. 5 (2000): 30–46.
- Darmanović, Srđan. "Montenegro: Dilemmas of a Small Republic." *Journal of Democracy* 14, no. 1 (2003): 145–153.
- Darmanović, Srđan. "Montenegro: A Miracle in the Balkans?" *Journal of Democracy* 18, no. 2 (2007): 152–159.
- Demokratska partija socijalista Crne Gore. "Istorijat." Accessed July 11, 2012. <http://www.dps.me/o-nama/istorijat>

Brz način da dobijete tačnu referencu

Google Scholar

Montenegro: one-party show

Articles Case law

Montenegro: one-party show

Scholar About 4,900 results (0.06 sec)

YEAR ▾

Political dynamics of the post-communist **Montenegro: one-party show**

[PDF] ecpr.eu

[I Vuković - Democratization, 2015 - Taylor & Francis](#)

Montenegro is the only European post-communist country governed by the same party—the Democratic Party of Socialists—since the introduction of political pluralism. Thought-provoking as such, this appears even more puzzling in light of the radical transformation that

Cited by 10 Related articles All 3 versions

Cite

MLA Vuković, Ivan. "Political dynamics of the post-communist Montenegro: one-party show." *Democratization* 22.1 (2015): 73-91.

APA Vuković, I. (2015). Political dynamics of the post-communist Montenegro: one-party show. *Democratization*, 22(1), 73-91.

Chicago Vuković, Ivan. "Political dynamics of the post-communist Montenegro: one-party show." *Democratization* 22, no. 1 (2015): 73-91.

Harvard Vuković, I., 2015. Political dynamics of the post-communist Montenegro: one-party show. *Democratization*, 22(1), pp.73-91.

Vancouver Vuković I. Political dynamics of the post-communist Montenegro: one-party show. *Democratization*. 2015 Jan 2;22(1):73-91.

[BibTeX](#)

[EndNote](#)

[RefMan](#)

[RefWorks](#)

Political
Monte

I Vuković

Monten

party-th

Thought

transfor

☆ ↗

[CITATIO

M Djilas

☆ ↗

Monte

S Darma

... Mont

party sy

(LSCG)

only that

☆ ↗

A dive

R Rose

... The new regimes in five countries—Croatia, Serbia and Montenegro, Russia,